

KOMENTARZ

Wizyty Joe Bidena w Korei Południowej i Japonii

Oskar Pietrewicz

W dniach 20–24 maja prezydent Joe Biden odbył pierwszą od objęcia urzędu podróż do Azji, aby złożyć wizyty w Korei Płd. i Japonii. Potwierdził w ten sposób kluczowe znaczenie azjatyckich sojuszników w realizacji amerykańskiej strategii w regionie Indo-Pacyfiku oraz wagę odstraszenia nuklearnego USA dla bezpieczeństwa tych państw. USA zacieśniają współpracę militarną i gospodarczo-technologiczną z sojusznikami w reakcji na globalne konsekwencje rosyjskiej agresji na Ukrainę oraz aktywność ChRL w regionie.

W jakich okolicznościach doszło do wizyt?

Od objęcia władzy w 2021 r. administracja Bidena podkreślała priorytetowe znaczenie regionu Indo-Pacyfiku i sojuszników w Azji Wschodniej dla polityki zagranicznej USA. Świadczył o tym m.in. fakt, że sekretarze stanu Antony Blinken i obrony Lloyd Austin pierwsze wizyty zagraniczne [złożyli w Japonii i Korei Płd.](#) W lutym br., jeszcze przed agresją Rosji na Ukrainę, administracja Bidena ogłosiła zaktualizowaną strategię wobec Indo-Pacyfiku. W reakcji na rosyjską inwazję [USA zmobilizowały azjatyckich sojuszników do wywarcia presji na Rosję](#), która tuż przed 24 lutego [pogłębiła współpracę z Chinami](#), państwem traktowanym przez USA jako strategiczny rywal. Wolę dalszego zaangażowania w Indo-Pacyfiku potwierdził specjalny szczyt USA–ASEAN w Waszyngtonie w dniach 12–13 maja br. Dodatkowym impulsem skłaniającym Bidena do odwiedzenia regionu było rozpoczęcie [prezydentury Yoon Suk-yeola w Korei Płd.](#)

Czego dotyczyły rozmowy w Korei Południowej?

W rozmowach z Yoonem Biden potwierdził amerykańskie gwarancje bezpieczeństwa wobec Korei Płd., w tym rozszerzone odstraszenie nuklearne. Sojusznicy zapowiedzieli zwiększenie skali i częstotliwości wspólnych manewrów wojskowych, gotowość rozlokowania aktywów

strategicznych USA (np. lotniskowców) w sytuacji zagrożenia ze strony KRLD i pogłębienie kooperacji w wymiarze cyberbezpieczeństwa. Wskazali, że polityka obu państw wobec Korei Płn. opiera się na dążeniu do denuklearyzacji Półwyspu Koreańskiego, utrzymywaniu sankcji, potępianiu łamania praw człowieka przy równoczesnej gotowości do dialogu i udzielenia wsparcia humanitarnego KRLD. Prezydenci zapowiedzieli też pogłębienie współpracy gospodarczo-technologicznej, zwłaszcza w kwestii półprzewodników, zabezpieczenia łańcuchów dostaw i energetyki jądrowej. Ostatnie ustalenia – w porównaniu z oświadczeniem Bidena i Moon Jae-ina z maja 2021 r. – kładą zdecydowanie większy nacisk na wzmocnienie odstraszenia wobec KRLD niż na politykę zaangażowania i dialogu.

Co ustalono w Japonii?

Spotkanie Bidena z premierem Kishidą Fumio potwierdziło bliskie więzi sojusznicze USA i Japonii, wzmocnione zainicjowaniem w kwietniu 2021 r. [„globalnego partnerstwa nowej ery”](#) na rzecz bezpieczeństwa i wartości oraz w zakresie gospodarki, technologii i klimatu. Kishida zapowiedział dalsze zwiększenie wydatków na zbrojenia w celu [rozwoju potencjału militarnego Japonii](#), zaś Biden, podobnie jak podczas rozmów w Korei Płd., potwierdził

KOMENTARZ PISM

gwarancje bezpieczeństwa USA dla Japonii, w tym utrzymanie parasola nuklearnego. Przywódcy podkreślili potrzebę zacieśniania współpracy na rzecz rozwiązywania globalnych problemów gospodarczo-technologicznych, m.in. przez wypracowywanie standardów w handlu światowym, zapewnienie bezpieczeństwa łańcuchów dostaw i rozwój nowych technologii, zwłaszcza półprzewodników. Wskazali też na problem [dostaw żywności](#) i energii, które zakłóciła rosyjska agresja, oraz na pozytywne znaczenie energetyki jądrowej w polityce klimatycznej.

Czy rozmawiano o agresji Rosji na Ukrainę?

Rosyjska agresja na Ukrainę była tematem rozmów w obu państwach. Prezydenci Korei Płd. i USA potępili rosyjską inwazję jako [naruszenie prawa międzynarodowego](#) i zagrożenie dla porządku międzynarodowego. Zapowiedzieli dalsze wdrażanie sankcji nałożonych na Rosję. Korea Płd. nie zobowiązała się jednak wesprzeć Ukrainy dostawami uzbrojenia, o co zabiegały USA. Kishida i Biden skrytykowali też „nieodpowiedzialne zachowanie” Rosji – stałego członka Rady Bezpieczeństwa ONZ, a prezydent USA poparł pomysł stałego członkostwa Japonii „w zreformowanej Radzie”. USA i Japonia podkreśliły też problem współpracy militarnej Rosji i ChRL. Unaocznili to wspólny patrol chińskich i rosyjskich samolotów w pobliżu przestrzeni powietrznej Japonii i Korei Płd. w ostatnim dniu wizyty Bidena. Podkreślanie gwarancji rozszerzonego odstraszania nuklearnego USA w stosunku do azjatyckich sojuszników można natomiast odczytać jako

reakcję na [nuklearne groźby Rosji podczas inwazji na Ukrainę](#).

Co oznaczają wizyty dla polityki USA wobec Chin i amerykańskiej strategii w regionie?

Wizyty wskazują na pogłębienie koordynacji działań USA z sojusznikami w odniesieniu do wyzwań i zagrożeń w regionie, które są związane m.in. z [polityką KRLD](#) i ChRL. W przypadku Chin dotyczy to też kwestii gospodarczych, o czym świadczy dołączenie Korei Płd. i Japonii do inicjatywy Struktury Gospodarczej Indo-Pacyfiku (Indo-Pacific Economic Framework – IPEF). Japonia jawi się jako najważniejszy sojusznik USA w regionie, dzieląc amerykańską percepcję zagrożeń. Świadczy o tym m.in. jej zaangażowanie w Quad, a także stanowisko w kwestii Tajwanu, w obronie którego USA, wedle słów Bidena, byłoby gotowe zaangażować się militarnie. Japonia akcentuje potrzebę zachowania pokoju i stabilności w Cieśninie Tajwańskiej przy równoczesnym wskazywaniu ChRL jako źródła destabilizacji w regionie. Po latach [prób balansowania między USA a ChRL](#) Korea Płd. pod rządami konserwatystów dostosowuje swoją politykę do amerykańskiej strategii w Indo-Pacyfiku. W obawie przed [presją ekonomiczną ze strony Chin](#) chce jednak uniknąć konfrontacji z nimi. Dlatego nie wskazuje ich jako państwa destabilizującego sytuację w regionie oraz liczy na pogłębienie współpracy gospodarczo-technologicznej z USA, aby zmniejszyć współzależność od ChRL.